

sosiáurín

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosiáurín

Útgevri:
Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bláðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosiáurín
Prent: Dimmalætting

Landsfundurin

Í DAG OG Í MORGIN heldur Javn-
aðarflokkurin landsfund í Klaksvík.
Landsfundurin er floksins hægsti
myndugleiki, og tað er har, at týðandi
avgerðir verða tiknar og floksins fyri-
skipan og politiska kós verður lögð.
Vanligt er, at fjøld av fólki, úr øllum
landinum møtir á landsfundi, og
hetta metir flokkurin at vera av al-
stórum týðningi. Tað er her høvi
býðst øllum limum, at koma við
sínnum hugsanum soleiðis at vit fáa
breiðast møguligt grundarlag til at
seta floksins kós frammyr.

EITT AV TEIMUM týðningarmestu
málunum, sum koma til viðgerðar á
landsfundi er formansfrágreiðingin
og tað orðaskifti sum aftaná kemur.
Hesa formansfrágreiðing hava vit
hesi nógvu seinastu árin eins væl
kunna kallað lögmanfrágreiðingina
og hefur orðaskifti tí eisini snúið seg
um tann politikk, sum førður hefur
verið í Tinganesi við Javnadærflokk-
inum á odda.

Í ár verður henda frágreiðing bert
partvís »lögmanfrágreiðing« við tað
at Javnadærflokkurin ikki longur
myndar landsins stýri. Orðaskifti
verður ivaleyst eisini merkt av hesi
nýggju stöðu floksins sum andstöðu-
flokkur, men verður neyvan minni
áhugavert av teirri orsök.

TAÐ SKAL VERA okkara vón, at
hesin landsfundur javnadærfloksins
kemur at leggja skrána fyri
komandi politisku kós floksins, tí ikki
bert við landsins politiska stýri er
Javnadærflokkurin ábyrgdarflokkur,
men kennur eisini sína ábyrgd í and-
stöðu. Tíð floksins í andstöðu verður
tó vónandi ikki ov long. Tað skal tí
eisini vera okkara vón, at skjótt aftur
fáa ein lögmann, sum móttvegir
hesum »dugir at yvirskoða problem-
ini«. Svartskygni og uppgávulyndi
hava vit ikki ráð til.

Opið bræv til Justines Olsen, djóralækna,
Heilsufrøðisligu Starvsstovuni

Í viðtalu við Dagblaðið 27.
marts greiðir J. Olsen
soleiðis frá:

»Hvat viðvikur góðsk-
uni á føroysku mjólkini vil
eg siga, at hon er vónalig,
hvat viðvikur reinleika og
køling m. a.«

Brúkarafelagið hefur
higartil eftir førimumi
roynt at stuðla føroysku
framleiðsluni av mjólk.
Vit vita væl, at føroyska

mjólk, í reinleika, ikki
kann sammetast við t. d.
donsku mjólkina, men vit
hava tó mett, at hon, tá
hon er viðgjørd, er av eini
slíkari góðsku, at hon er at
taka framum ta donsku
mjólkina, ið verður seld
her. Tá vit samstundis
hava fingið at vita, at til-
tøk eru sett í verk fyri at
betra mjólkina, hava vit
hildið tað verið rætt at

stuðla fólki til at keypa
føroyska mjólk.

Tá ein nú fær at vita, at
mjólk er ivasom, hvat
viðvikur reinleika, er
spurningurin, um ikki er
rættari at ráða brúkarar-
um til at keypa donsku
mjólkina. Tí hvat gagn
fær ein av at eta ella
drekka eina vøru, ið er av
tí besta, hvat viðvikur
føðsluvirði, um ein sam-

stundis gerst sjúkur av
eitan, tí vóran er dálkað.

Brúkarafelagið fer tí at
biðja Justines Olsen
greiða frá, hvat tað er fyri
dálking, talan er um, og,
um henda dálking er
heilsuskaðilig. Vinarliga
svara í øllum bløðunum.

Brúkarafelagið
Nevndin

Javnadærflokkurin tænt verka-
og fiskimannastættini

Politiska mál javnadærfloksins
hefur, síðan hesin
flokkur sá dagsins ljós og
til dagin í dag verið, at
skipa samfelagið okkara
so, at føroyska fiski-
verkamannastættin fekk
tann part av samfelags-
ágóðanum sum henni av
røttum tilkømur, og hon
fekk tað vald í samfelagn-
um, sum hon hefur krav
uppá. Javnadærflokkurin
veitir, at hetta ikki er
møguligt undir núverandi
kapitalistisku samfelags-
skipanini, men hon hefur
mett, at tað hefur tænt

mill. grunn og tosaðu um
løn til 0 pst. í rentu, men
fingu ikki eitt einasta oyra
til vega. Fremsta endamá-
l teirra var annars, at
fremja meira sjálvstýri, at
yvirtaka og fremja broyt-
ingar í heimastýrslógini,
men eisini her royndist
teir eitt stórt 0.

Úrslitið av hesum fyra
ára skeiði var, at skipaflot-
in aftur tók at minka, at
tøku peningar landskass-
ans gjørdist nærur ongín
og nærur øll útbygging
helt uppá.

Javnadærflokkurin kom
aftur í landsstýrið aftaná
valið 1966. Tá kom gongd
á aftur á øllum.

Endurnýgging skipa-
flotans helt áfram við
størr ferð enn nakrantíð
áður. Somuleiðis øll út-
bygging uppi á landi. Inn-
tøkur fólksins eru vaksnar
meira enn nakar hevði
droymt um. Tað sama er
at siga um framleiðslu og
útflutningsvirðið. Øll vita,
at tá talan er um tænt so-
nevuð sjálvstýrismálini
— um broytingar í stjórn-
arlagnum og um yvirtøkur
av felagsmálum, so er

heldur onki fram á hesum
øki, uttan tað, sum Javn-
adærflokkurin hefur verið
við til at fram.

Ongantið í Føroya søgu
er so nógv hent á øllum
økjum samfelagsins, sum
tey ár Javnadærflokkurin

hefur sitið í landsstýrin-
um. Hesi ár — valskeiðið,
1958—62. Valskeiðið
1966—70 og valskeiðið
1970—80.

Gunnar Staksá

Ein søga,
ið var lygn

Hóast ikki javnadærflokkur
lesi eg regluliga »Sosiál-
in«, og fremsta orsøkin er
tann, at tað er vorðið eitt
gott tíðindablað. Fyrr í
tíðini var Sosiáurín eins
og øll hini føroysku bløðini
politiskt blað burturav, og
tíðindini vórðu viðgjørð
sum »Second hand« tilfar,
annað klassas.

Hetta hefur tíðin
broytt, lesararnir krevja
bart út annað enn einans
partapolitiskt ífyl, og
nýggja ættarliðið av blað-
monnum tykist eisini at
liva upp til hesi krøv. Og
tað skulu teir eiga tøk

fyr. Tað harmaði meg tí stór-
liga, tá ið Sosiáurín 1.
april kom við einari
»søgu«, ið skuldi lást at
vera autentisk — tað var
tíðindastubbin »Njónari
tíkin í Havn« yvir triggjar
teigar og við mynd av
»njónaranum«, andlitið
tó fjalt (kanska blaðmað-
urin sjálvur, ið skrivaði
greinina?).

Sagt varð gjølla frá
hesum njónsara, og at
tveir danskir politimenn
vóru komnir eftir honum!

Og so var søgan í endu

Framhald á síðu 11

Mentunargrunnur
og Trøllanes

Í greinini um at lands-
stýrissamgongan setti
eitt stórt 0 á figgarlóg-
ina fyri Mentunargrunn-
in, istaðin sum fyrr
80.000 kr., greiðir blaðið
frá, at hetta skuldi vera
ein statuering, tí Men-
tunargrunnurin hefur
sett stóran part av
stovnsfænum í útlendsk-
ar, danskar obligasjonir,
virðisbrøv.

Hetta er fyri so vítt
rætt, at landsstýrissam-
gongan vildi straffa
grunnin á henda hátt,
men blaðið gloymdi at

leggja aftrat, at tann
peningur, sum settur er í
útlendskar obligasjonir,
beinleiðis er settur í virð-
isbrøv hjá Fiskaribank-
anum og Danmarks Kre-
ditforening. Hetta eru
báðir stovnar sum í
stóran mun lata og hava
latið pening til føroyskar
iløgur. Fiskaribankin til
uppygging av okkara
fiskiflota og kredit-
felagið til kommunalar
og aðrar iløgur í
føroyska samfelagnum.

Ein kann so sjálvandi
spyrja seg sjálfvan hvi

henda nýggja sam-
gongan hefur hevnt seg
inn á Mentunargrunnin,
sum annars ikki á nak-
an hátt kann vera ein
hóttan móti samgongu-
livinum, tí samlivi ella
sindri av slíkum, ið har
er, men ikki heldur letur
økina falla, har hon
munar meira.

Heldur má hetta skjil-
ast sum illvilji móti at
veitt verður føroyskum
royndum at menna og
styrkja bókaútgávu,
stiðja list og vísind. Tað
er jú Sambandið, sum nú

situr við stavnamann-
inum bæði í Tinganesi og
í figgarnevndini.

Og sjálvstýris-
flokkurin, sum aftur nú
situr har afturi í rongini,
nikkar hvørja ferð Pauli
gloppar munnin. At
Fólkaflokkurin bara vil
hava alt at ganga, sóu
vit í atkvøðugreiðsluni;
tá til stykkis kom var
eingin samgongumaður
sum atkvøddi fyri tunn-
ilsgerðini til Trøllanesar
— ikki ein tann einasti.

J. L.

við-
merkingar